

Łódź, dnia 10 sierpnia 2015 roku

Pani
Edyta Łukasik
Kierownik Gminnego
Zespołu Oświaty w Rozprzy

WK – 602/27-1/2015

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kontrolę gospodarki finansowej w Gminnym Zespole Oświaty, w ramach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy w Rozprzy¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2012 - 2013 roku, dotyczące: kontroli wewnętrznej, prowadzenia rachunkowości, sporządzania sprawozdań finansowych, realizacji dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów własnych. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania przepisów i ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie przyjętych zasad rachunkowości

Jednostki oświatowe nie posiadały własnych uregulowań w zakresie zasad (polityki) rachunkowości. Wszystkie jednostki oświatowe obowiązywały zasady ustalone przez Kierownika Gminnego Zespołu Oświaty zarządzeniem nr 3/2010 z dnia 1 grudnia 2010 roku. Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.330 ze zm.) - każda jednostka prowadząca księgi rachunkowe powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady rachunkowości. Powinna

¹ Czynności kontrolne prowadzone były w dniach 18 lutego – 10 kwietnia 2015 roku. Protokół podpisano w dniu 10 czerwca 2015 roku.

określać przede wszystkim rok obrotowy i okresy sprawozdawcze, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, a także sposób prowadzenia zakładowego planu kont, wykazu ksiąg rachunkowych i opis systemu przetwarzania danych. Ustalanie oraz aktualizowanie polityki należy do kierownika jednostki. Jest to podstawowa zasada, której w przypadku jednostek oświatowych nie wyłączają żadne przepisy. Artykuł 5 ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.) stanowi, że to organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność, a do jego zadań należy m.in. zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-6 ustawy o rachunkowości. Z przepisu tego nie można jednak wnioskować, że zapewnienie przez Gminny Zespół Oświaty obsługi rachunkowej wyłącza odpowiedzialność dyrektora szkoły za poprawność prowadzenia ksiąg. Jak bowiem wynika z art. 4 ust 5 ustawy o rachunkowości, to kierownik jednostki jest odpowiedzialny za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą. Zatem nawet, gdy w praktyce to pracownicy Zespołu zajmują się opracowywaniem, uzupełnianiem lub aktualizowaniem polityki rachunkowości, to kierownik powinien – po uprzedniej analizie – podpisać wszelkie zmiany.

W zakresie ewidencji księgowej rachunku dochodów własnych

1. W okresie objętym kontrolą nie ewidencjonowano operacji polegających na przyjęciu gotówki z banku do kasy. Raporty kasowe sporządzano na okoliczność przyjęcia gotówki do kasy, w celu wypłacenia zaliczki lub zapłażenia za przedstawione faktury czy rachunki w związku z zakupem żywności, ewentualnie środków czystości. Kwota pobranej gotówki z banku do kasy odpowiadała kwocie wypłaconej zaliczki, czy też kwocie wypłaconej z kasy na podstawie przedłożonych faktur lub rachunków. Pod pozycją 1 w raportach kasowych dokonywano zapisu operacji dotyczącej przyjęcia gotówki z banku do kasy, która nie była udokumentowana ani ewidencjonowana w urządzeniach księgowych, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zgodnie z treścią ust. 2 wskazanego przepisu - podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. We wskazanym przypadku należało wystawić dowód KP – kasa przyjęcie, który mógłby udokumentować przyjęcie gotówki do kasy z banku.
2. W 2013 roku dokonywano księgowania na koncie 850, które służyło do ewidencji zmian funduszu, co stanowiło naruszenie zasad wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289), gdzie nie przewidziano ewidencji na koncie 850 w planie kont dla jednostek budżetowych. Zmiany funduszu - zgodnie ze wskazanym rozporządzeniem - winny być ujmowane na koncie 800 – Fundusz jednostki.
3. Stwierdzono, że konto 330 wykazywało saldo Ma za miesiące: styczeń, luty i marzec 2013 roku, co było nieprawidłowe bowiem konto 330 może wykazywać jedynie saldo Wn, które oznacza stan zapasów towarów w cenach zakupu, nabycia lub w stałych cenach ewidencyjnych. Zatem istnienie salda

Ma oznaczało wydanie z magazynu towarów, których tam nie było. Powyższa nieprawidłowość wynikała ze sposobu rozliczania zakupu żywności.

W trakcie czynności kontrolnych pracownik zatrudniony na stanowisku Głównego Księgowego wyjaśnił, że opisane wyżej nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej od roku 2014 nie występują. Raporty kasowe ewidencjonowano z uwzględnieniem ewidencji na koncie 141. Do ewidencji zmian funduszu służyło konto 800, a nieprawidłowości wynikające z występowaniem salda Ma na koncie 330 zostały wyeliminowane poprzez zmianę sposobu zapłaty za zakupioną żywność.

4. Stwierdzono, naruszenie zasad określonych przez Radę Gminy w § 2 pkt 3 uchwały nr III/14/10 z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie utworzenia wydzielonego rachunku dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych dla jednostek budżetowych. We wskazanym unormowaniu Rada Gminy określiła, że źródłem dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym będą wpłaty za wyżywienie pokrywające koszty produktów zużytych do przygotowywania posiłków. Jak wynikało natomiast ze złożonego przez Dyrektora Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Niechcicach wyjaśnienia, cena obiadu dla ucznia obejmowała koszt zakupionego surowca tzw. „wsadu do kotła”. Natomiast cena obiadu dla pracownika obejmowała koszt zakupionego surowca tzw. „wsad do kotła”, koszt wynagrodzenia pracowników zatrudnionych do przygotowywania posiłków oraz koszt utrzymania stołówki. Biorąc po uwagę treść wskazanego wyżej § 2 pkt 3 uchwały Rady Gminy stwierdzono, że nie było uzasadnienia do gromadzenia na wydzielonym rachunku dochodów własnych wpływów za wyżywienie kalkulowanych na podstawie kosztów wynagrodzenia pracowników zatrudnionych do przygotowywania posiłków oraz kosztów utrzymania stołówki. Ta część opłat powinna trafiać na rachunek bieżący jednostki, czyli Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Niechcicach, a następnie do budżetu Gminy.
5. Wszystkie sprawozdania do sporządzenia, których jest zobowiązany kierownik jednostki budżetowej – Dyrektor Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Niechcicach, zostały podpisane przez Kierownika Gminnego Zespołu Oświaty w Rozprzy, co stanowiło naruszenie § 4 i § 6 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103). Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.), które zastąpiło wskazane wyżej rozporządzenie z 2010 roku, nie wprowadziło zmian w tym zakresie.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Kierownik o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Podjąć działania w celu ustalenia przez kierowników jednostek oświatowych zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w kierowanych przez nich jednostkach, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

2. Zapewnić przestrzeganie uregulowań Rady Gminy w Rozprze w zakresie gromadzenia dochodów na wydzielonych rachunkach bankowych jednostek budżetowych.
3. Zaniechać podpisywania sprawozdań budżetowych, do których składania zobowiązani są kierownicy innych jednostek budżetowych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Kierownik o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Rozprza
2. aa